

<https://dennikn.sk/805378/po-vodcovi-detskej-armady-konym-patral-cely-svet-stale-je-na-slobode-a-nikoho-to-uz-nezaujima/>

Po vodcovi detskej armády Konym pátral celý svet, stále je na slobode a nikoho to už nezaujima

Rastislav Kačmár
28.7.2017

Joseph Kony v roku 2006. Foto – YouTube

Rebel, ktorého vojaci uniesli desaťtisíce detí, už podľa ugandskej armády nie je hrozbou. Američania aj Uganda preto po ňom prestali pátrať.

„Sám Stvoriteľ ma poslal, aby som vám vládol,“ hlásal Joseph Kony podľa poľského novinára a spisovateľa Wojciecha Jagielskeho, ktorý o ňom píše v knihe *Noční pútnici* (vyšla v *Absynte v roku 2016*).

Vodca rebelov tvrdil, že ak sa mu ľudia nepodriadia, čaká ich záhuba a večná potupa. Chcel dobyť celú Ugandu a nevyhýbal sa pri tom plieneniu, vraždeniu civilistov, sexuálnemu násiliu ani únosom detí, ktoré tvorili základ jeho armády.

Správy o jeho zločinoch sa dostali až na Slovensko a internetom sa šírilo **video**, v ktorom americká mimovládka Invisible Children upozorňuje na situáciu v Ugande a Konyho zločiny.

Výzvu #stopkony na Twitteri zdieľali desiatky celebrit vrátane Angeliny Jolie, Lady Gaga či Justina Biebera. Po tlaku verejnosti sa do honu na vojnového zločinca zapojili aj USA a americký prezident Barack Obama ho **označil** za „šialenca, ktorého chcú USA priviesť k spravodlivosti“.

Odvtedy prešlo viac ako päť rokov. Konyho jednotky stále páchajú zločiny, no vodca detskej armády už nikoho nezaujima. Ani Američanov, ktorí na jeho prenasledovanie

minuli **takmer** osemsto miliónov dolárov. Koncom apríla definitívne ukončili operáciu, ktorej cieľom bolo chytiť Josepha Konyho.

Detská armáda, ktorá šířila strach

A kto je teda Kony? Vodca Armády Božieho odporu, povstalcov, ktorých rady tvorili najmä detskí vojaci unesení z napadnutých dedín.

Konyho bojovníci boli „azda jedinou detskou armádou na svete, a možno aj v histórii, ktorá viedla boje s dospelými a bola schopná páchať zločiny a krutosti, aké by sa dospelí neodvážili“, opisuje Armádu Božieho odporu Wojciech Jagielski.

Jeho armáda podľa Jagielskeho ničím nepripomínala inú armádu, regulárnu ani partizánsku. „Nezískavala žiadne územia, nedobývala, neobliehala ani sa nepokúšala získať kontrolu či akúkoľvek nadvládu nad dedinkami či okresmi. Nepokúšala sa získať si, ako zvyknú iní partizáni, náklonnosť miestneho obyvateľstva, nepresviedčala ich o svojich cieľoch. Neviedla bitky ani nerobila náboje. Od istého času už ani neprijímala dobrovoľníkov, ktorí chceli vstúpiť do jej šikov,“ uvádza vo svojej knihe novinár, ktorý Ugandu navštívil niekoľkokrát.

Táto armáda v priebehu troch desaťročí zabila viac ako 100-tisíc ľudí a milióny kvôli nej museli opustiť svoje domovy a dať sa na útek.

Medzi rokmi 1987, keď začali bojovať proti ugandskému prezidentovi Yowerimu Musevenimu, a 2009 Kony a jeho spolubojovníci **podľa** amerického kongresu uniesli viac ako 66-tisíc detí. Niektoré z nich využili ako bojovníkov, iné ako služobníkov alebo sexuálnych otrokov.

Na Konyho preto v roku 2005 Medzinárodný trestný súd vydal zatykač. Obvinil ho z vojnových zločinov a zločinov proti ľudskosti. Aj napriek zapojeniu najsilnejšej armády na svete a snahe ugandských vojakov sa ho nepodarilo dosiahnuť.

Dnes už Kony, ktorý môže mať podľa odhadov okolo 55-60 rokov, ani zďaleka nemá takú silu ako kedysi. „Starne. Už nie je plný energie a výbušný ako kedysi. Už nešíri toľko teroru,“ **povedal** pre New York Times americký senátor Jim Inhofe, ktorý podporoval misiu na dolapenie Konyho a objavil sa aj v slávnom videu z roku 2012.

Konyho armáda sa výrazne zmenšila a z 3-tisíc bojovníkov **ostalo** približne sto.

Hovorilo sa aj o tom, že samotný Kony možno zomrel, no v marci ho **videli** v Stredoafrickej republike. Sprevádzalo ho asi 30 vojakov a 40 žien a detí. Ugandská armáda na nich zaútočila, no rebelom sa podarilo uniknúť.

Pýtal sa na neho aj Trump

Američania sa do honu na Konyho zapojili v roku 2008. O tri roky neskôr sa k logistickej a spravodajskej podpore pridali aj špeciálne jednotky, ktoré do oblasti vyslal Barack Obama.

Americká podpora síce Ugandanom pomohla zneškodniť stovky bojovníkov, ktorí patrili do Konyho armády, no jej vodcu nechytily. Koncom apríla napokon USA oznámili, že svoje

jednotky z oblasti stiahnu. Prenasledovanie **uzavrela** aj ugandská armáda – zo Stredoafrickej republiky sa vráti 1500 vojakov.

Predchádzali tomu otázky nového prezidenta Donalda Trumpa a jeho tímu, ktorí hon na Konyho považovali za neefektívny.

„Konyho naháňame už roky – stojí to za to? LRA (Armáda Božieho odporu) nikdy nezaútočila na americké záujmy – prečo by sme sa o nich mali zaujímať? Aj Ugandžania plánujú ukončiť prenasledovanie, ak ho už oni nepovažujú za hrozbu, prečo by sme my mali?“ **pýtal** sa jeho tím podľa New York Times ministerstva zahraničných vecí.

Situáciu napokon vyhodnotili tak, že Kony a jeho armáda už nie sú hrozbou, do ktorej by sa oplatilo investovať ďalšie prostriedky na úkor iných protiteroristických operácií.

Odborníci súhlasia, že Kony oslabol, no dodávajú, že jeho armáda stále predstavuje závažný problém. „Predčasné stiahnutie amerických a ugandských jednotiek z východu Stredoafrickej republiky by vytvorilo bezpečnostné vákuum, ktoré môže priniesť nárast násilia proti civilistom, a to zo strany LRA, ale aj iných ozbrojených skupín,“ povedal pre NY Times Paul Ronan z mimovládky Invisible Children, ktorá sa Konymu roky venuje.

„Stiahnutie amerických jednotiek v spojení s možným znižovaním výdavkov na peacekeepingové misie OSN môže viesť k smrti mnohých civilistov a nestálosti, ktorá bude mať následky nielen v strednej Afrike,“ tvrdia v **článku** pre Foreign Affairs Ledio Cakaj a Kristof Titeca.

Kampaň proti Konymu však mala aj svoje negatíva. OSN **zdokumentovala** desiatky prípadov sexuálneho zneužívania detí a znásilnení, ktoré má na svedomí ugandská armáda. Teda vojaci, ktorí mali Konyho priviesť k súdu práve (okrem iného) za takéto skutky.